(ו)א"ל כולה כאחת היא באה ולמה אמרו בשלשה פרקים כדי לעשו' פומבי לדבר ר' יהודה בר פזי בשם רבי (א)הן נקרא ולא (נ)נבעת. לטובה [1]כל נדיב לב לרעה [2]ויתפרקו כל העם וגו' לטובה [3]ויוצא משה את העם לרעה [4]ותקרבון אלי כלכם. לטובה [5]אז ישיר משה ובני ישראל לרעה [6]ותשא כל העדה וגו' אמר ר' חייא בר (ל)אבא [7]אכן השכימו השחיתו וכל השחתה שהיו עושין בהשכמה היו עושין אותה (ב)א"ר(ז) (מ)אבא בר אחא אין את יכול לעמוד על אופיא של אומה זו נתבעין לעגל ונותנין (א)נתבעין למשכן ונותנין. תנא ריב"ח הדא מתניתא [8]ועשית כפורת זהב טהור יבא זהב של כפורת ויכפר על זהב של עגל ר' תני(נ) בשם רשב"ג שלש תרומות נאמרו בפ' זאת תרומת אדנים ותרומת שקלים ותרומת המשכן [9]דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה וגו' זו תרומת אדנים מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי זו תרומת שקלים [10]וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זו תרומת המשכן תרומת המשכן למשכן [א]מה שירצו יעשו (ס) תרומת שקלים לקרבן מה שירצו יעשו כדי שיהא יד כולן שוה. תרומת אדנים לאדנים [11]העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט. אמר רבי אבון אף בפרשה הזאת נאמר בה ג' תרומות [12]מחצית השקל תרומה לה' יתן תרומת ה' לתת את תרומת ה': בט"ו בו קורין את המגילה בכרכים: (ג)לא (ע) כן אמר רבי חלבו ר"ה רב בשם ר"ח רבה (פ)הכל יוצאין בי"ד שהוא זמן קריאתה (א"ל) לא בא אלא ללמדך שכל המצות הנוהגו' באדר (צ)שני אינן נוהגות באדר ראשון (ד)ר' יוסה ור' אחא הוון יתבין א"ר יוכה לר' אחא [ב]לא מסתברא אלא לשעבר אבל (ק)לבא לא (ה)והא תני מקום שנהגו לקרותה שני ימים קורין אותה שני ימים א"ל אוף אנא סבר כן אמר רבי מנא ויאות אילו משקרייא בי"ד (ו)חוזר וקרייא בט"ו שמא אין שומעין לו אם את אומר כן נמצאת (ז)עוקר זמן כרכים בידך. תני(ר) רשב"ג אומר מצות הנוהגות באדר שני אינן נוהגות בראשון [א]חוץ מהספד ותענית שהן שווין בזה ובזה (ח)ר' בא רבי ירמיה בשם רב ר' סימון בשם ריב"ל הלכה כרשב"ג (ט)רב הונא רבה דצפורין אמר הנהיג ר"ח בציפורין כהדא דרשב"ג לא אמר אלא הנהיג (אבל) הא להלכה לא [ב]אבל לענין(ש) שטרות (י)[ג]כותבין אדר ראשון ואדר שני(ת) סתם ר"י אומר אדר ראשון סתם

סתם

שקליהן קודם החג: **כולה כאחת היא באה.** לצורך כל השלשה תרומות היו תורמין בר"ח ניסן ואף שלא היו בה ממקומות הרחוקים לית לן בה שתורמין על הגבוי ועל העתיד לגבות: **כדי לעשות פומבי לדבר.** לפרסם ולהודיע כי בחג הפסח טובה להביא תרומה ממקום הקרוב לירושלים והרחוק במקצת בעצרת והרחוק ביותר בחג אבל לתוך הקופות לא בא משקלי הרחוקים: **הן נקרא ולא נבעת.** איך אפשר לקרות פסוקים אלו בלא בעיתה ורעדה: **לטובה.** לנדבת משכן לא הביאו כולם אלא כל נדיב לב הביאו: **לרעה.** במעשה עגל כתיב ויתפרקו כל העם: **לטובה.** במתן תורה כתיב ויוצא משה את העם ולא יצאו מעצמן: **לרעה.** בשילוח מרגלים ותקרבון אלי מעצמן: **אז ישיר משה.** וע"י התעוררות משה השירו גם בני ישראל: **לרעה.** בביאת מרגלים ותשא כל העדה את קולם מעצמן: **אכן השכימו השחיתו.** כלומר גם הביא לפניה הוכיחן כיוצא בזה השחתה עשו בהשכמה והטיב לא עשו בהשכמה שבגבי עגל כתיב וישכימו ממחרת וגבי נדבת המשכן כתיב והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר ולא בהשכמה ממש: **אופיא.** דעתם ומנהגם של אומה זו: **נתבעין לעגל.** כשתבעו מהם זהב לעגל נתנו וכשתבעו למשכן נתנו: **הדא מסייעא.** פליגא על רבי בא דלכך נתנו למשכן כדי לכפר על מעשה עגל: **בפרשה זאת.** היא פרשת ויקחו לי תרומה: **מה שירצו יעשו.** לצרכי המשכן יהיה לאיזה צורך שיהיה וגם כמה שהיו רוצים היו יכולים ליתן: **מה שירצו יעשו.** לאיזה קרבן שהיו צריכין וכן מבקרי מומין היו לוקחין שכרן מתרומת הלשכה וכמה שהיו רוצים היו יכולים ליתן ובלבד שיהא יד כולם שוה: **תרומת אדנים לאדנים.** דוקא ולא לשאר דברים: **אף בפרשה הזאת.** והיא פרשת כי תשא: **הכל יוצאין בי"ד.** אפי' בכרכים שהוא עיקר זמן קריאתה והא דתנן כרכים קורין בט"ו היינו אם רצו משא"כ עיירות אסורים לקרות בט"ו דכתיב ולא יעבור: **לא בא אלא ללמדך כו'.** כלומר ולא תיקשי לך א"כ דהכל יוצאין בי"ד כזמניהם ל"ל דבבבלי ר"פ מגילה אמרי' כזמניהם בא ללמד שזמנו של זה לא כזמנו של זה וקאמר הש"ס דלרבי חלבו בא ללמד שיכול לקרותן כאחד מהזמנים באדר ראשון או בשני ובמגילה פ"ק הגירסא לא בא אלא ללמדך שהמצות נוהגות בשני ואיכא לפרושי דה"ק כזמניהם אתי ללמד שלא יקראו אלא בזמנם דהיינו באדר שני והא ודאי לרבי חלבו קשיא מתני' דתני בט"ו קורין את המגילה בכרכים דמשמע מינה דחיובא הוא שיקראו דוקא בט"ו א"נ הכי קשיא ליה דבמתניתין משמע שאין קורין אלא באדר שני דומיא דאינך: **הוון יתיבין.** והוה קשיא להו מתני' לר' חלבו: **ר"ג לא מסתבר אלא לשעבר אבל לכתחלה לא.** וה"פ הא דר"ח איננו אלא לשעבר אם קרא בכרכים בי"ד שיצא אבל לכתחלה צריך לקרו' בט"ו ומתניתין איירי בלכתחילה: **ופריך והא תני מקום שנהגו לקרות שני ימים.** והיינו במקום שמסופקים אם הוא כרך או כפר ולאמ"ד שהכל יוצאין בי"ד למה קורין שני ימים: **א"ל אף אנא סובר כן.** שאינו יוצא בי"ד: **ויאות.** בתמיה וכי שפיר קפריך דקאמר שאף הוא סובר כן. ל"א ויאות ושפיר קאמר ר"מ ולא קשיא מהך ברייתא: **שמא אין שומעין לו.** וכי מוחין בידו: **אם אומר את כן.** שעיר שהוא ספק כרך אם קראו בי"ד שאסורין לקרות בט"ו עקרת זמן הכרכים בידך ולא ידענו שהוא ספק ובטלת תקנת חכמים שאמרו שהכרכים יקראו בט"ו לחלוק כבוד לא"י וכיון שאין מוחין בידך לא קשיא לרבי חלבו דלכך קורין שני ימים אע"פ שיצאו בקריאת י"ד כיון דלא אפשר: **מלות.** הנוהגות באדר שני כגון סדר פרשיות ומקרא מגילה ומתנות לאביונים: **שהן שוין בזה ובזה.** שבי"ד וכט"ו שבראשון נמי אסור בהספד ובתענית: **לא אמר אלא הנהיג.** אבל אין מורין כן: **כותבין אדר הראשון ואדר השני.** כלומר ולא אמרינן דאדר ראשון שנה מיקרי אלא שניהן הן אדר וכותבין בשטרות אדר. אלא שבאדר ב' כותבין אדר תניין: **רי"א כותבין תי"ו.**

תקלין חדתין

לא היו תורמין בפ"א משום שהרחוקים עדיין לא הביאו שקליהם וס"ל אין תורמין על העתיד לגבות ונמצא שהרחוקים לא יהיה להם חלק בתמידי צבור כל השנה לכך היו תורמים בג' פרקים הללו בפרוס הפסח משום הללו דקרובים ובפרוס החג משום הרחוקים מאד כמו בני בבל שלא הספיקו להביא שקליהן עד קרוב לחג משום שהכריזו וקשיא לר' חזקיה דמוכיח דגם בני בבל איתם מכריזין אלא באחד באדר דא"א מכריזין מראשו של חודש א"כ היו יכולים גם הם להביא בא' בניסן ולמה היה להם לתרום בג' פרקים בשנה: **כולה כאחת כו'.** כלומר כל השקלים היו צריכים להביא מכל המקומות בפ"א דהיינו בא' בניסן כדי שיהיו כלולים כולם בלשכה דכיון דס"ל אין תורמין על העתיד לגבות. ואם הרחוקים לא היו מביאים בא' בניסן נמצא שלא היה להם חלק בתמידי צבור עד סמוך לחג והקרובים לא יהיה להם חלק מימות החג ואילך וזה לא מסתבר כלל אלא ודאי כל השקלים נאספו בפ"א ושפיר אוקים ר' חזקיה דבני בבל היו צריכים להשמיע מראשו של חודש בכדי שיהיה להם שהות להביא על א' בניסן: **כדי לעשות פומבי.** כדי לעשות פרסום לדבר דודאי אין החיוב לתרום בג' זמנים הללו אלא בניסן הוא תורמין על כל חדשי השנה ורבנן הוא דפליגי לג' זמנים משום דג' זמנים הללו הן זמן קהלה לכל ישראל לעלות לרגל לכך היו תורמין בזמנים הללו למען ידעו כולם שיש לכל א' מישראל חלק בכל הקרבנות צבור שמקריבים בכל יום ויום כדאמר לקמן שבכל תרומה היו תורמין גם לשם כל ישראל וסמיכוהו אקרא כמ"ש לקמן פ"ב מכאן לשלש פרקים לג' קופות לג' הפרסים והכי אשכחן גבי פייסות דתרומת המזבח שהיו יכולים לעשים בפ"א אלא דחילקו לד' פייסות משום פומבי לדבר כמ"ש בירושלמי פ"ק דיומא וכן א"ר שם והלא כהן המדשן את המזבח הפנימי היה יכול לדשן את המנורה אלא לעשות פומבי לדבר היו מגריבין ב' כהנים ובבבלי פ"ק שם ולמה אל קרב בי"ח אלא כדי לעשות פומבי לדבר: **הן נקרא ולא נבעת.** בתמיה כלומר איך נקרא את המקראות הללו ולא ימלאו בעתה וחרדה שמהם אנו למדים כמה גדול כחו של יצה"ר: **לטובה.** אם היו ישראל צריכים לקבץ נדבות לדבר טוב כתיב כל נדיב לב שלא נתנו אלא נדיבי לב: **לרעה ויתפרקו כל העם.** אף שאינם נדיבי לב: **ויוצא משה.** שהיה צריך להוציאן: **אז ישיר כו'.** היה צריך לעוררם תחילה בשירתו: **אכן השכימו.** משא"כ במצוה אמרינן זריזין מקדימין למצות מדכתיב וישכם אברהם בבוקר: **אופי'.** ניחוסה: **יבוא זהב.** ר"ח פליג אדר"א דלאמר מה שהיו נותנים למשכן מימוסם ומנהגם היה ליתן לכל אשר ישאלום לרע ולטוב אלא מדעת עשו כן כדי שיבוא זהב של כפורת ויכפר על מעשה עגל וכן כל מה שנתנו לצורך המשכן: **בפרשה הזאת.** של ויקחו לי תרומה: **תקחו את תרומתי זו תרומת שקלים.** מדכתיב בכל התרומות תרומה סתם ובהך כתיב תרומתי כלומר תרומה שלי מדייק דקאי אתרומת שקלים שהיו לוקחין ממנו קרבנות לגבוה: **וזאת התרומה אשר וגו' זהב וכסף וגו' תכלת וגו'.** ומדכתב תרתי לתרומת שקלים ומשכן אתיין ע"כ הך ויקחו לי תרומה אתיא לתרומת אדנים: **מה שירצו יביאו.** אם זהב זהב ואם תכלת תכלת ואף המתנדבים זהב כל אחד מה שהיה רוצה להביא מן הזהב היה מביא ולא היה יד כולם שוה וכן בכל המינים האמורים שם בפרשה: **תרומת שקלים לקרבן מה שירצו יביאו.** כדתנן לקמן פ"ב שהיו שוקלין דרכונים וסלעים וטבעים כו' אעפ"כ יד כולן שוה והיינו דקאמר נמי הכא אבל יד כולם שוה: **העשיר לא ירבה ממחצית השקל תרומת אדנים לאדנים.** כלומר דתרומת אדנים מיתוקם ביה יותר דיוקא דקרא לא ירבה ממחצית השקל ממש דבשקלים לקרבן היה מצוה לדורות מימות משה ואילך כדכתיב (דה"ב כד ו) מדוע לא דרשת על הלוים להביא מיהודה ומירושלים את משאת משה עבד ה' לאהל העדות ולא היו המטבעות כמותן שהיו בימי משה וכשהיו המטבעות שלהן דרכונות היו מוסיפין יותר על מחצית השקל דקרא ולכן אמר גבי שקלים מה שירצו יביאו אבל תרומת אדנים לא היה אלא בימי משה ואז לא היה מטבע אחרת אלא השקל לא שייך למימר מה שירצו יביאו דהא בהדיא כתיב לא ירבה גו' ממחצית השקל וכן נאמר וכסף פקודי העדה מאת ככר וגו' בקע לגלגלת מחצית השקל בשקל הקדש לכל העובר על הפקודים וגו' ויהי מאת ככר הכסף לצקת וגו' וכן עולה לפי חשבון מספר בי"י ת"ר אלף מאת ככר לאדנים כדפי' רש"י בחומש ולכן אף דקרא דעשיר לא ירבה וגו' כתיב בין שתי תרומות דהיינו תרומת שקלים ותרומת אדנים ונדרש לפניו ולאחריו דבתרוייהו היה יד כולם שוה אך דמחצית דאורייתא בלא ריבוי ומיעוט לא נתקיים במשמעותו אלא גבי אדנים. וגירסת הספר מה שירצו יעשו הוא שיבוש דהעשיה לא היה כפי רצונם רק ההבאה בג' תרומות הנ"ל: **אף בפרשה זו.** משום שהזכיר קרא דהעשיר לא ירבה שאמור בכי תשא קאמר דאף בפ' כי תשא נאמרו ג' תרומות: **מחצית השקל כו'.** וגמרא לא מפרש היאך רמיזא כל חד וחד וסמיך על הא דנקט לעיל דבתרומת המשכן לא קפיד אמחצית וגם לא היה יד כולם שוה משא"כ בתרומת שקלים דקפיד שיהיה יד כולן שוה אבל לפעמים כולם בשוה נותנים יותר ממחצית השקל דבימי משה. אבל בתרומת אדנים קפיד קרא מחצית השקל דוקא בלי ריבוי ומיעוט עליו. וה"נ הכי רמיזא קרא קמא זה יתנו כל וגו' מחצית השקל איירי בשקלים דפריט ותני מחצית השקל. ועל זה שנאמר כל העובר על הפקודים פליגי לקמן (סוף הלכה ו) אמוראי חד אמר כל דעבר בימא ומ"א כל דעבר על פקודיא כו' וקאמר שם דפלוגתייהו שייכא להא דפליגי ריב"ז ובן בוכרי בשקלים. וגם דרש לקמן זה יתנו כמין מטבע של אש כו' דקאי בשקלים וקרא דכתיב יתן תרומת ה' ולא נקט מחצית איירי בתרומת המשכן. **והעשיר לא ירבה ממחצית כו'.** איירי בתרומות אדנים דהכי סליק מוסבא בפ' פקודי כדלעיל ובאמת כולה פרשה זו איירי בשקלים כדכתיב הכא לכפר על נפשותיכם והיינו קרבנות וכן בקרא דיתן תרומת ה' כתיב כל העובר על הפקודים נ"כ ומבן עשרים שנה דקאי אשקלים. אך נרמזו סדר ב' תרומות כמה דקפיד בסכום המחצית ומה דלא קפיד ומאי דקפיד אלא ירבה ממחצית וכו"ל ועיין בבבלי מגילה (כט ב) וברש"י ד"ה שקלים וד"ה שלא וד"ה לכדי"ה: **הכל יוצאין בי"ד שהוא זמן קריאתה.** גם בני ט"ו שקראו בי"ד יוצאין ולמה נקט במתני' וכט"ו בו קורין ולא תני עיקר הזמן שהכל יוצאים בו אע"כ ס"ל למתני' דאין הכל יוצאים בקריאת י"ד ולהכי סידר לה בהדי איך אחריני למימר מה הנך דוקא בט"ו אף קריאת המגילה דוקא בט"ו וקשיא לר"ח: **א"ל לא בא כו'.** כלומר לעולם מתני' אתיא כר"ח דיוצאין בי"ד והא דלא נקט אלא ט"ו משום שרצה להשמיענו דכל הדברים דחשיב במתני' שמצותן בט"ו באדר אין נוהגות רק באדר ב' ולהכי קדים ותני זמן קריאת המגילה בהדייהו לאורויי דכמו דקריאת המגילה דוקא באדר הב' כדתנן להדיא פ"ק דמגילה קראו את המגילה ונתעברה השנה קורין אותה באדר הב' אין בין כו' ולדידי להו התם מקרי' הי"נ כל הני דחשיב דוקא באדר הב' ומשום דהכי אתריה עיקרן דוקא בט"ו להכי נקט זמן דט"ו למוויינהו בהדדי ובמגילה התם עיקר פלוגתן של הזמנים והכא אגב תני לה כנ"ל: **ר"ג לא מסתברא לשעבר אלא לכתחלה לא.** הא דהר"ח הכל יוצאין כי לא מסתבר דאתי לאשמועינן שאם קרא בי"ד ועבר יום ט"ו שלא בקריאתו בי"ד אז לא מסתבר כלל דא"כ מאי אתי לאשמועינן דמאי דהוה הוה אלא דאתי לאשמועינן דלהבא לא שאם קרא בי"ד ועדיין יום ט"ו לפניו נמי א"צ לקרות בט"ו שכבר יצא בי"ד שהוא זמן הקריאה. ופריך והא תני מקום שנהגו כו': **א"ל אף אנא סבר כן.** כר"ח ולדמסתבר לך ומ"מ לי"ק מברייתא ופתח דעניו ומפרש ר' מנא ויאות דלי"ק מברייתא לר"ח: **אילו בן ט"ו שקראו בי"ד ולא קראו כו'.** כלומר שעשה כן לכתחילה שקרא בי"ד ולא בט"ו שמא שומעין לו א"כ אתה עוקר זמן כרכי' בידך ולכן ברייתא למקום שנהגו לקרות שני ימים היינו מספק שמא הוא כרך וצריך לקרות בט"ו ואם כן אין נאמר שלכתחלה יקראו בי"ד תמיד ותעקר זמן כרכים משא"כ בההיא דהכל יוצאין בי"ד היינו אם קרא פעם באקראי בי"ד שלא דבכה"ג לא מיעקר זמן כרכים: **מלות הנוהגות באדר הב'.** כגון כל הני דמתני' ומתנות לאביונים וסדר פרשיות: **שוין בזה כו'.** שבי"ד וט"ו שבאדר א' נמי אסורין בהספד ותענית: **אבל הלכה לא.** ור"מ דהלכה דרשינן בפרקא ומנהגא בפרקא לא דרשינן אבל אורויי מורינן כדאמרינן בבבלי תענית (כ"ו): **אבל לענין שטרות.** הרוצה לכתוב בשטר אדר הראשון כותב בהדיא אדר הראשון אבל אם רצה לכתוב אדר השני כותב אדר סתמא. דהכי רבי מאיר דסבירא ליה דסתם אדר שני משמע ולא הראשון: **ר' יהודה אומר אדר ראשון סתם.** דס"ל דסתם אדר

משנת אליהו

וכסבנת ל"ד א' ד"ה עם תמכה: **א"ל כולה כאחת היא באה.** ונ"ל לתוקי' הא דתנן כמתני' באחד באדר וכן הא דלהר"ל היינו כשמצא לקרובים והיינו לשיטתו שפירשתי דס"ל שאין תורמין על העת"ל וע"כ היו צריכין בני בבל להשמיע על שקליהן מראשו של חודש. אבל למ"ד דס"ל תורמין על העת"ל אתיא מתני' דידן כפשטי' דבכ"ת היו משמיעין בא' באדר אף במקומות הרחוקים מאחר אף שלא היו מגיעים שקליהן בא' בניסן מ"מ היו תורמין בא' בניסן גם על העת"ל מהרחוקים והא דתורמין בשלשה פרקים אתיא לדידי כפשטי' משום הרחוקים המביאים שקליהם בעצרת שבשביו יתחילו להקריב הקרבנות משלהם גם על הקרובים וכן הרחוקים מהם המביאים בחג ואף שבשתרמו באחד בניסן משקלי הקרובים תרמו גם עליהו כדלקמן שבכל תרומה תורמין לשם כל ישראל אך דלפעמים כלין כל הג' קופות דתרומה ולשותה קודם עצרת כמ"ש לקמן פ"ג אלמו שלשתן כו' ועי' מ"ש בפ"ג הל"ד בארוכה: **ר"ג לא מסתבר לשעבר אלא לכתחלה לא ובדפוסים.** יש גורסין לא מסתבר אלא לשעבר אבל לכתחלה לא וצריכין לפרש והא תני בניחותא. ולא נהירא דאין זו סוגית הירושלמי אבל לומר והא תני לשון תמיה אלא לשון אומר ותני כן: **הנהיג ר"ח.** בתענית (כ"ו ב) אמרינן דהלכה דרשינן בפרקא מנהג מדרש לא דרשינן אורויי מורינן נהגו אורויי לא מורינן ואי עביד לא מהדרינן לי'. ולכאורה היה נראה לומר דהנהיג הוי כמו נהגו. אבל מדקאמר הכא לא אמר אלא הנהיג הא להלכה לא ש"מ דהנהיג הוא כמו מנהג דהנהיגו היינו מתחילתם נהגו ואינו עיקר כדפירש"י שם משא"כ הנהיג ר"ח י"ל עיקר ואורויי מורינן ועי' בקרבן עדה שכתב לא אמר אלא הנהיג אבל אין מורין כן ואינו מחויר: **ר"ג אבל לענין שטרות אדר הראשון כו'.** כמ"ש בפנים וה"ג לה בנדרים פ"ג וכן פסק הרמב"ם פ"י מהלכות נדרים וטוש"ע חו"מ סימן מ"ג:

מסורת הש"ס

א) מגלה, ב) נבעת, ג) כח, ד) עי' ספרי פרשת דברים ובי"ר פ' כ"א, ה) עי' מגילה כט ב, ו) עי' הגהות הגר"א ועיין פ"ק ועיין ברמב"ן פ' תשא. (גליון הש"ס), ז) מגילה פ"ק הל"ח ופ"ג, ח) פ"א הכל מודין, ט) השני טהנות, י) פ"א לכבת, כ) מגילה ו ב, ל) נדרים פ"ח הל"ו ומגילה פ"א הלכה ה ובבלי נדרים סג א, מ) בפ"י הנוסחא אלא שכותבין אדר השני תיניין ר"י"א אדר השני כותבין תי"ו ודיו.

◆

עין משפט
נר מצוה

ז א מיי' פ"ב ממגילה הלכה יג טוש"ע או"ח סי' תרצז ס"א:
ח ב טוש"ע אה"ע סימן קכו סעיף ז וטוש"ע חושן משפט סימן מג:

◆

נוסחת הבבלי

(א) הנקרא כו': (ב) א"ר ביבא כו': (ג) לא כדין אמר ר"מ ור"ה ולב: (ד) ר' יוסי ורבי אחא כו' א"ל ר' יוסי לרבי אחא: (ה) והא תמני' מקום כו': (ו) ומוזר וקראה כט"ו: (ז) אתה עוקרת זמן: (ח) ר' ברכיה בשם רב ורב סימון כו': (ט) ר' חגא דציפורי אמר כו': (י) כותבין אדר הראשון (ואדר השני אלא שכותבין אדר הראשון) ראשון ואדר השני סתם דר"מ ר"י"א כו':

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' נתבעין למשכן ונותנין ובימי ר' יוסי כו' מגילה היה מתניתא כצ"ל:

◆

הגהות הגר"א

[א] נ"ל מה שירצו יביאו וכו' לקרבן מה שירצו יביאו אבל יד כולם שוה העשיר לא ירבה ממחצית תרומת אדנים לאדנים וכו' וגירסת הספרים מה שירצו יעשו הוא שבוש דהעשיה לא היה כפי רצונם רק ההבאה בג' תרומות הנ"ל: [ב] ה"ג לא מסתברא לשעבר אלא לכתחלה לא והא תני וכו' א"ר מני ויאות אילו בן ט"ו שקראה בי"ד ולא קראה בט"ו שמא שומעין לו אם אמרת וכו'. וה"פ הא דאר"ח הכל יוצאין וכו' לא בא לאשמועי' שאם קרא בי"ד ועבר יום ט"ו שלא בקריא' י"ד דמאי קמ"ל מאי דהוה הוה אלא דאתא לאשמועינן דלהבא לא שאם קרא בי"ד ועדיין יום ט"ו לפניו נמי אין צריך לקרות בט"ו שכבר יצא בי"ד שהוא זמן קריאה. ופריך והא תני מקום שנהגו וכו'. אילו בן ט"ו שקראה בי"ד ולא קראה וכו' כלומר שעשה כן לכתחלה שקרא בי"ד ולא בט"ו שמא שומעין לו א"כ אתה עוקר זמן כרכי' בידך וברייתא אמרה דמקום שנהגו לקרות ב' ימים היינו מספק שמא הוא כרך וצריך לקרות בט"ו ואם כן אין נאמר שלכתחלה יקראו בי"ד תמיד ותעקר זמן כרכים א"כ דלכתחלה אסור לבן ט"ו לקרות בי"ד אבל בההיא דר"ח איירי דאם קרא פעם אחת באקראי בי"ד שלא דבכה"ג לא מיעקר זמן כרכי': [ג] כותבין אדר ראשון ראשון ואדר שני סתם ר"י אומר וכו' כצ"ל:

◆

תורה אור השלם

1. וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנָּשִׁים כֹּל נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ חָח וָנֶזֶם וְטַבַּעַת וְכוּמָז כָּל כְּלִי זָהָב וְכָל אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפַת זָהָב לַיְיָ: שמות לה כב

2. וַיִּתְפָּרְקוּ כָּל הָעָם אֶת נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל אַהֲרֹן: שמות לב ג

3 וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת הָעָם לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית הָהָר: שמות יט יז

4. וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כֻּלְּכֶם וַתֹּאמְרוּ נִשְׁלְחָה אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ וְיַחְפְּרוּ לָנוּ אֶת הָאָרֶץ וְיָשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲלֶה בָּהּ וְאֵת הֶעָרִים אֲשֶׁר נָבֹא אֲלֵיהֶן: דברים א כב 5. אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיְיָ וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אָשִׁירָה לַיְיָ כִּי גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: שמות טו א 6. וַתִּשָּׂא כָּל הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת קוֹלָם וַיִּבְכּוּ הָעָם בַּלַּיְלָה הַהוּא: במדבר יד א 7. אָמַרְתִּי אַךְ תִּירְאִי אוֹתִי תִּקְחִי מוּסָר וְלֹא יִכָּרֵת מְעוֹנָהּ כֹּל אֲשֶׁר פָּקַדְתִּי עָלֶיהָ אָכֵן הִשְׁכִּימוּ הִשְׁחִיתוּ כֹּל עֲלִילוֹתָם: צפניה ג ז 8. וְעָשִׂיתָ כַפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכָּהּ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבָּהּ: שמות כה יז 9. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי: שמות כה ב 10. וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתָּם זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת: שמות כה ג 11. הֶעָשִׁיר לֹא יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט מִמַּחֲצִית הַשָּׁקֶל לָתֵת אֶת תְּרוּמַת יְיָ לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם: שמות ל טו 12. זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֹבֵר עַל הַפְּקֻדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַיְיָ: כֹּל הָעֹבֵר עַל הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה יִתֵּן תְּרוּמַת יְיָ: שמות ל יג, יד